

**גילון מס' 548 פרשת בא תשפ"ד** שנה שתים עשרה

ג'ליון זה יוצא  
לזכות סבי היקר  
ר' יוסף יעקב בן בלומה  
לרפ"ש בתושם"

# דברי שלי כה

**ממרץ שכבה**"ג שר התורה הגר"ה קנייבסקי צוק"

## בעלי אסופות - ברכת ברוך שפטני

עד מתי יכול לברך ברוך שפטני

הנה בלקט יושר (שם) מהתלמיד התרוה"ד, מובה, שאל לו שבנו ייחי' באצלוי שכבר היה בר מצוה אם אני צריך לברך אם לאו, וואמר אין צריך לברך, ועי' בש"ת בצל החכמה (ח"ה ס"י קל"ב) שנוראה דלאח"ז א"א לברך, ונראה דכ"ז כשמברך בשם, וכן ראייתני מכתב מרabinו, לשואל אחר, זו"ל, מי שאחר לברך ברכת ברוך שפטני יותר מל' יומם האם יש לו תשולמין לברך כל זמן שריצעה, והшиб, כיון שאומר ללא שם מלכות יכול לומר, (קובץ ש"ת נהני' בר מצוה ס"ד ועי' גם בש"ת שבבי אש"ר"ח א"ס קכ"ב) ובשבشبתי הלוי"ס כ"ב ובשבט הלוי ח"א ס"י ע"ד' ד'adam אינו בשם יכול להקל, ובשם הו"א גנוחבסקי ז"ל מובה אדם תוחיל אדם בטיעות ברכה שאינה צרכיה בשם ומלאות יסיים ברכת ברוך שפטני אם לא ברכה בזמנו ובשם ומוצא עכ"פ הדעתו שצ"ל בשם).

אך

ונשאל בינו זצ"ל, בער שנעשו בר מצוה בט' באב מתי יעלה לתורה בשחרית או במנחה כי האב מביך ברוך שפטני ויש זה שמחה, והשיב, יכול לעלות בשחרית, (קובץ ש"ת מרביינו בענין בר מצוה סי' יט).

זונת

נשאלא רביינו צ"ל, האם יש דין חינוך בבנות, וא"כ האם יש ברכת שפטרני גם אצל בנות שנפטר מעונשם כשהางינו לגיל חיוב במצוות, והшиб רבינו עניין ניר ("כט א") דאי' שם האיש מדריך את בנו בזורי ושם בגמ' אמר ריש לקיש כדי להוכיח במצוות אי הכל אפאי לו בתו קסביר בנו חייב להחנוך בתו איינו חייב לחנוכה, וא"כ ממפורש לכארה שאין חיב להחנוך את בתו במצוות, וכן ממשמע שהחכרייע להלכה בעורך השולחן (סימן רטו סעיף ב') שכותב וכו' לדתינוקת שאינה בת חנוך אין עוניין אחורייה אמן עד שתתאה בת י"ב שנה ויום אחד משא"כ קטון וזה בಗלולה אין דין חינוך, (שמחת מודכי עמוד ק"ל וכעדי' כ' במ"ג ר' כה' א"א סק' ה' ועי' מג"א סי' שמ"י סק' י"א)

**בענין ברכת ברוך שפטני בתאותים**

על כל אחד בפני עצמו וαι' עברו זה החלק כל א' למןין אחר).

אבאי מורי הרב ברוך מאיר בר ר' יעקב ישעיהו ויסברג זצ"ל נפטר מחלת לבה ב-20.1.2018. זל חוץ"ה.

**לקראת יום היבצ'יט השני לרבענו זוכה'**  
**סיימנו בימים אלו את הכתנת ועריכת הספר "דברי שי'ח" חלק ב'**  
**ובו 507 עמודים על ענייני המועדים על פי מועדיו השנה**  
**הздמנויות מיוחדת להקדיש ולהנציח בספר חשוב זה**  
**לפרטים: 053-3145900**

עורך: יצחק גולדשטיין

לייצירת קשר: ig0533145900@gmail.com  
רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק 053-3145900

**נירט לתרומות גם במכשורי "קהילות" ו"נדירם פלאס" בבתי הכנסת,  
יש ללוחז על לחץ' קופות נוספות' ובchipos' דברי שי'ח', או בטלפון:  
נדירם פלאס - 1586-03-7630585 שלוחה- 4310 קהילות - 073-2757000 שלוחה- 4310**

## שְׁגָנִים קָדְמוּנִיות עַל גָּדוֹלִי הַדּוֹרוֹת

עובדות חדשנות ונדירות מפי רבי מוץ' זצ"ל!

**מדור שְׁגָנִים קָדְמוּנִיות - השבעות הבאים בעאה"ז:**

**רְבִנִי יִשְׂרָאֵל לְזָהָזָא וְתַלְמִידִיזָה בְּפִתְחַת תָּקוֹהַ**

פרשת בשלח - המשגיח החאנרבי אבא גוזלבסקי | פרשת יתרו - הנזון רבי שעודה הכהן קפל"ץ ל' בהה של צפת (כ"ז מבטת תשמ"ט)

נשמעו לקל' מוקראינו הנאמנים מסמכים, תמוןוט, עובדות ומעשיות הקשוריים להנ"ל

**דברי זכרון וועבודות מפעילות על זקן המשגיחים**

**הגה"צ רבי משה לויוב עוזר זצ"ל (ז' אדר תשכ"ז)**

לעתים היה מגיע ר' אליעזר לרביינו בעבר צרכו של אחד מהאברכים, הוא חיש כאלו זו צרכתו הפרטית. באחד הפעמים - היה זה בתחלת חודש אלול - סיפר על צרה גדולה שיש לאחד מהאברכים בכלל בלומזא. שמע לרביינו את דבריו והציג, שיערכו 'תפילה יומם כיפור קטן'.  
שאל ר' אליעזר, הררי בחודש הקרוב תשרי, אין עורכים תפילה י"כ קטן, וחודש אחריו כן, הררי זה עוד קצת מעדן? ומהנה בתניט?

ענה לרביינו: אם יקבלו על עצמן עכשו לעורך יומם כיפור קטן בערב ראש חודש חישוון, הקב"ה מצרף את זה לעשיה ובצע"ה יושע.

### הxr למד' פשט'

באחת הפעמים שנכננו ר' אליעזר ליטול עיצה ממラン הסטייפלה, מREN לא הכריע בפניו את הספק והוא נוטר בלבתיו. ר' אליעזר לא התיאש, הוא פנה



רבי אליעזר עוזר (משמאל) עם רביינו

### המוחפת

מספר לנו הגאון רבי מאיר עוזר שליט"א:

בתאריך י"ט שבט תשע"ג, אביז' זצ"ל עמד לחזור לארץ ישראל לאחר שכבר שחה שלוש שבועות בארץ נכר לטובה הישיבה, אך הנה בדרכו למוטס אירעה תאונת דרכים חמורה. ר' אליעזר נפצע אנוש, כל איבר גופו התפרקן מכף רגל ועד ראש, וכפseau היה בין המות רח' ל". המשועה עשתה לה כנפים וуд מהרה התכנסו תלמידי הישיבה להעתיד רחמים בעדו, ואשר יראה לו אז, כן יעשה (מתוך אמר לזכרו בקונטרס "הגאון רבי אליעזר עוזר")

בחסדי ה' יתברך, הוא הועבר שם מיד לבית החולים, שביצעו בו על אחר מס' ניתוחים דחופים, ובהתדרלות רבה הצילו להטיסו לבית החולים 'תל השומר' בארץ ישראל, כשהוא עדין במצב קשה, וכמעט כל גופו נוטר משותק, הוא לא יכול היה להזיז אף, וכמעט שלא הגיע לשובבים.

והנה בחול המועד פסח הפתעה. ובינו הגע בית החולים לבקרו. ר' אליעזר התרגש מאד, והנה אך התישב רבינו לצידו, הוא החל באופן פלאי להזיז את שני ידייו היה זה דבר מופלא בזמנו. לאחר מכן בירכו בחמיימות, ולמהרת הרופאים סייר לבני

המשפחה בתהפלגות שמצוין כל כך השתקפן שמצוין כל היום, שכבר מאטמלול להיות, יוכל להסיד ממן את מכונת ההנשמה שהיא מחובר אליה, וכעבורי תקופה לא ארוכה יצא מכלל סכנה, וחזר לנחל את הכלול עוד כעשור שנים.

רביינו במסדרונות בית החולים בדרך למצות ביקור החולים

ר' משה עוזר היה תלמיד ישיבת טלוז המפעירה בראשות רבותו הגאון רבי אברהם יצחק בולר ה"ד ולימים נלקח לחותן עברו ביתו של הגאון רבי אליעזר שלוביץ זצ"ל, מייסד הישיבה בעיר לומז'ה. כאמור לעיל ('ברעוכו') טרם תקופת מלחת העולם הראשונה החליט ר' אליעזר שלוביץ לעקור לארץ ישראל ולפתח בפתח תקוה את ישיבת לומז'ה מחדש. כשהוא מותיר את הישיבה בלומז'ה בניהול חתנו הגרא"ם גורדון. הוא אף פנה אל חתנו האח'ר - ר' אליעזר חוסים וייסד בכל כוחו את הישיבה. הוא אף פנה אל חתנו האח'ר ר' משה עוזר זל' ומינה אותו להרביץ תורה בישיבת ר' משה אבן מסר שיעורים בבחירות מיוחדת, ונוסף על כך גם, שמתוך אחריות מיוחדת לחק על עצמו לסיע עול אחזקה הישיבה, מלבד השיעורים שוריה מוסר בפני התלמידים. באחרית ימיו חזר הגרא"ם גורדון לארץ ישראל ועמד בראשות הישיבה, ולאחר פטירתו ניהל ר' משה עוזר את הישיבה, נלב"ע ז' אדר תשכ"ה.

רביינו היה מספר שוחר את השיעורים כלילים שהיה מוסר ר' משה בהיכל הישיבה. דרכו היה להעמיד קושיא חזקה בתחלת השיעור, ולהרבות ריתה דאוריתיא בין התלמידים סביב הקושיא.

### בנו ר' אליעזר עוזר זצ"ל

במשך השנים לא היה לרביינו קשר מיוחד עם רבי משה לייב עוזר, אך עם בנו ממשך דרכו, שהתמנה אחראי להמשיך את השושלת היה דידות וותיקה ורבת שנים. רבי אליעזר היה בן גilio של רביינו אף למדיו יחד באותה תקופה בישיבה. ברבות הימים שנפתחו ישיבות נוספות בארץ ישראל, שינה ר' אליעזר בעצת רובוטיו את תבנית הישיבה לכלול אברכים, ועד ליום האחרון השקיע ר' אליעזר את כל כוחותיו להצלחת האברכים, כשהוא אינו בוחן בשום מאץ כדי להתרים את אחינו תורה. בין פעולותיו היה מרבה ליטוש לפני רביינו להתייעץ ולהתברך. בני ישראל לטובות התלמידים, והיה מרובה לבוא לפני רביינו להתייעץ ולהתברך.



רבי אליעזר עוזר זצ"ל עם רביינו

### החזקת תורה קודמת

עם הlein ר' אליעזר את צערו בפי רביינו, ואמר שהיית ורחל' נתרבו האלמנות והיתומות וכו' ואין לך יום שאין בה קללתו מרובה مثل חבריו, ובטים אמורים שאין להם אפשרות לתורם כי תרמו כבר לצדקאות אחרות, ענה רביינו ואמר לו: הדבר פשוט כי המצווה לתרום לאחזקת תורה וככלים קודמת לשאר דיני הצדקות.

### אין צורך לדאוג

פעם ש ר' אליעזר לרביינו ואמר, שהעולם והדאגה שרובץ עליו מחמת קיום הכלול מיידי חודש בחודשו שובר את הלב, ומטריד את מנוחתו. ענה לו רביינו - מה לדאוג, והרי הקב"ה מנהל את העולם, חס ושלום, אין צורך לדאוג!

"ואיך מתגברים למעשה על הדאגה" שאל ר' אליעזר. והשיב רביינו: על האדם לעשות את השתדלות המוטלת עליו, ולדעת שיתור מזה איינו מהובי. הקב"ה מנהל את העולם, אין צורך לדאוג!

רביינו השיבו: אתה צריך לעשות השתדלות. יותר מזה 'דער הייבישטער פורט די וועלט' לא לדאוג.